

AZ UTOLSÓ IDŐK 2. rész

Dániel könyve 1-2. fejezet

Varga István élőben elhangzott tanításának nyers szövege
Budapest, 2021. 06. 06.

Ma folytatjuk a múlt héten elkezdett utolsó időkről szóló tanítást. Ma egy kicsit jobban belemegyünk a részletekbe. A múltkor egy bevezető volt ennek kapcsán. Mint említettem, a két legfontosabb könyv az utolsó idők tanulmányozásában a Jelenések könyve, ami az utolsó időkorokról szól, illetve Dániel könyve az Ószövetségből. Azonkívül még megnézünk más könyveket, Ezékiel könyvét, Jeremiás könyvét, az újszövetségben, az evangéliumokban Jézus beszédét, illetve a Thesszalonikai levelet majd a későbbiek folyamán. Most Dániel könyvére fogunk rátérni, megnézzük kicsit az előzményeket. Gyakran vádolnak meg bennünket azzal, hogy csak az Újszövetségből tanítunk, és nem tanítjuk az Ószövetséget. Tudnunk kell, hogy az újszövetség korszakában vagyunk, a kegyelem korszakában, és így egy teljesen új szövetség alatt vagyunk. Az Újszövetség nem az Ószövetség folytatása ilyen értelemben, hanem a kegyelem korszaka, a törvény korszaka pedig lezárult. De az utolsó idők megértéséhez szükség van arra, hogy visszanézzünk az Ószövetségbe, ezért Dániel könyvét fogjuk megnézni és tanulmányozni. Dániel könyve egy vázlatpróféciát is ad, túl a történelmi eseményeken, ami 73 évet dolgoz föl Dániel korából. Megnézzük a történelmi előzményeket és a szellemi háttérét is Dániel könyvének, illetve Dánielen keresztül az idők legvégéről is kapunk kijelentést, ezt majd felsorolom Dániel könyvének a felosztásában.

Gyakorlatilag Dániel könyvében egy több mint kettőezer-hatszáz évet átfogó prófécia található. Amikor majd rátérünk a Jelenések könyvére, akkor nagyon sokszor látunk visszautalást Dániel könyvére, maga Jézus is megerősíti Dániel szolgálatát. Ha megnézzük Dániel könyvét, akkor nagyrészt a pogányok világuralmának prófétikus történetét tartalmazza, Nabukodonozor királytól kezdve egész Krisztus visszajöveteléig, ez az a 2600 év, amiről beszélttem. Ezzel szemben Dániel könyve hangsúlyozza Istennek a pogány világbirodalmak fölötti egyeduralmát, hogy van uralma a népek és a nemzetek között. Nem véletlen, hogy közel négyszáz visszautalás van a Jelenések könyvében az Ószövetségre. Nézzük meg egy kicsit Dániel könyvének a háttérét. Ma fogok mutatni térképeket is, de a történelmi része mellett van szellemi része is, amiről ma fogok beszélni. Nem annyira a történelmi részét, mint a szellemi részét szeretném inkább kihangsúlyozni. De a történelmi részből fogjuk tudni a szellemi részt is átnézni. Tehát a Dániel könyve eseményeinek központjában Babilónia, pontosabban Babilon városa áll, amit arany városnak is neveztek a birodalom fénykorában. Nabukodonozor király Krisztus előtt 605-562-ig tartó uralkodása idején érte el a dicsősége csúcspontját.

Nézzük meg egy kicsit az ősi Babilon természeti viszonyait. Egyiptom területe Mezopotámián keresztül a Perzsa-öböl fekszik. Ezt a részt nevezik a Termékeny félholdnak. Ezen a területen játszódik le az üdvtörténet nagy része, sok bibliatudós szerint itt lehetett valamikor az Éden kertje, és az első emberek ezen a részen élhettek. Gondolom, ezt következtetik abból is, hogy itt van Törökországban az Ararát hegye, és tudjuk azt, hogy Noé ott kötött ki a negyvennapos vízözön után.

Ezer évvel később, időszámításunk előtt 626 körül erős nemzetállam volt, és fölemelkedett az új Babilon. Nézzük meg először az asszír térképet. Beszélttem a tíz törzs bukásáról, Asszírriába való hurcolásáról, ez 722-ben történt, Hóseás volt akkor Izrael királya. Az Asszír Birodalom ugyanezen a részen volt, csak nagyobb. Látjuk Izrael elhurcolását Asszírriába. Ez Krisztus előtt 722-ben történt. Samáriából elhurcolták Izrael népét, a tíz törzset, és ezt a kicsi Jeruzsálemet, illetve Júdeát Isten megmentette. Ők majd 120 évvel később kerülnek, de nem asszír, hanem babiloni fogságba. Itt látunk egy-két dolgot, beszéltem korábban Ábrahámról, hogy Ábrahám honnan indult el, itt látjuk a Perzsa-öböl fölül Úr-Kaszdimból, és az Eufrátesztől egészen fölment Háránba, több mint 900 kilométert. Gondoljatok bele, akkor 900

kilométert megtenni! Aztán Ábrahám Háránból visszajött Sikembe. Sikem még arról is híres, hogy Józsué ott tartotta az első országgyűlést a sikemi országgyűlést, miután bevette Izrael földjét. De most itt 722-nél tartunk, és elhurcolták Izrael népet, túl a Tigrisen, mint mondtam, és ide vissza sem tértek. Babilónia pedig a Tigris és az Eufrátesz között helyezkedik el, itt van maga Babilon városa, itt van Susán, Dániel könyvében olvasunk erről a helyről is. Hatalmas volt az Asszír birodalom és nagyon erős. Itt a népek tengerében, akikről majd fogunk beszélni, az üdvtörténelem központjában áll Jeruzsálem és Júdea. Itt, ez a nagyon kicsi rész a térképen. És látjátok, hogy Isten milyen hatalmas! Ettől a hatalmas néptől, ettől a nagyon erős asszír néptől Isten megkímélte Júdeát, hiszen megígérte, hogy Júdából fog származni a Megváltó, onnan fog eljönni a Messiás.

Érdeemes nézegetni ezt a térképet, sokkal kézzelfoghatóbbá válnak a történetek. Menjünk most vissza 612-614 környékére, nézzük meg egy kicsit a történelmi háttérét Dániel könyvének. Nem szeretnék annyira a történelmi részébe belebonyolódni, de talán jobban érthető és jobban kézzelfoghatóvá válik. Asszír központja Ninive volt, olvastunk már róla Jónás könyvében. Kidobta valahol a cethal szegény Jónást, vagy a Kaszpi-tengeren, vagy itt, mert akárhol dobta ki, jó sokat kellett gyalogolnia, mire Ninivébe ért, hiszen az eléggé távol van mindegyik tengertől. Itt van Asszúr, ami központja volt Asszírának, és 612-614 környékén Babilónia, a babiloni király Nabopolassar elfoglalta Asszíriát. Nagyon kicsi volt, mindjárt majd fogjuk nézni a babiloni térképet is. Egyiptom meg akarta akadályozni Babilon előrenyomulását. Jósiás, Júdea királya úgy döntött, hogy Asszír segítségére siet. Nem tudni, hogy milyen célból, milyen okból tette ezt, valószínű megvoltak ennek a gazdasági okai is, mert kezdett összeomlani az Asszír Birodalom. Jósiás nagyon jó király volt, harmincegy évet uralkodott, az ő királysága alatt kezdte meg szolgálatát Jeremiás próféta, és ebben az időszakban ott növekedett föl vagy a királyi családban, vagy valamilyen nemesi családban Dániel is. Jósiás király sajnos belekeveredett a politikába, látta, hogy megtört az Asszír Birodalom, és úgy gondolta, hogy nem engedi Egyiptomot, hogy beavatkozzon. A karkemisi csatában összezsúrtak a babiloni és az asszír seregek, és a babilóniai király megverte Egyiptomot. Viszont Jósiás király nem akarta visszaengedni az egyiptomi királyt, és Megiddónál megütközött vele. Sajnos rossz döntést hozott, mert ez a halálát okozta, és tulajdonképpen itt kezdődött el a történet.

Most nézzük a babiloni térképet. Látjátok, egy kicsit átrajzolódott itt a térkép, talán nem annyira pontos, mert még Ninive is odatartozott, tehát Babilónia elfoglalta ezt az egész területet. A babiloni király, Nabukodonozor teljesen átvette az uralmat. Egyiptom kinevezte királynak Jósiás király fiát, aki három hónapig uralkodott, a neve Jóakház. Őt tette Jeruzsálem királyának, aztán elhurcolta Egyiptomba, és az ő testvérét, Joakimot tette királynak. Gyakorlatilag itt kezdődött Júdea történelmi hanyatlása. Ha Izraelt mondom, akkor sem sokat tévedek, hiszen ugye itt már Izrael nincs, megszűnt több mint 120 évvel korábban, és itt ez a történelmi rész.

Meg kell, hogy nézzük a szellemi hanyatlását, hogy egyáltalán miért jutott ide Izrael, miért jutott ide Júda, és miért kerültek fogságba. Tudjuk azt, hogy az Istenhez való hűtlenség, a bálványimádás, Isten törvényének a meg nem tartása volt jellemző. Ne felejtsük, hogy ószövetségről van szó, és Isten ítéletet hirdetett a népek fölött, illetve Isten a saját népet is megítélte. Izrael szellemi hanyatlása, pontosabban nem Izrael, hanem Júdeáról beszélünk, mert itt már Izrael nincs, nem létezik, ha száz évre visszamegyünk, már ott elkezdődött, főleg ez Athália idejében, Akháb király lányánál kezdődött egy óriási szellemi hanyatlás, amikor is a pogány népek pogány isteneket imádtak, és mindenféle istentelen dologba züllesztették Izrael népet. Teljesen elfordították Izrael Istenétől a népet, Ez Akháb király korában még erőteljesebb lett, Ézsaiás volt a próféta abban az időben, ez Krisztus előtt 715-ben történt. Aztán fokozódott ez a helyzet Manassé idejében, aki úgy 642-ig Krisztus előtt volt király. Manassé egy nagyon rossz király volt, ahogy a fia is, Amon, idegen isteneket imádtak, emberáldozatokat mutattak be, helyeselték az asztrológiát, a jóslást, az okkultizmust. Így egy nagy szelle-

mi hanyatlás indult el. Aztán Joás király idejében, Athália után indultak el reformok is, amikor újra visszaállították az istentiszteleteket, illetve visszatértek Isten törvényéhez. Uzziás és Ezékiás is egy nagyon jó király volt, akik szintén reformokat hajtottak végre, de a probléma az volt, hogy sosem hajtottak végre egy teljes reformot, soha nem rontották le a bálványokat, soha nem rontották le az istentelenséget, és ez odáig vezette Júdeát, hogy Istennek meg kellett ítélnie. Manassé nagy gonoszságokat cselekedett, utána az ő fia, Amon, aki két évig volt király, még gonoszabban cselekedett, olyannyira, hogy a saját háza népe fordult ellene, és megölték. Amon király meghalt, és Jósiás vette át a királyságot, aki nagyon jó király volt, és nagyon jó befolyással volt Dánielre.

Amikor Jósiás király meghalt Meggidónál, Dániel körülbelül tizennégy éves lehetett, és Nékó fáraó Joákimot tette meg Júda királyának. Joákim egy gonosz király volt, és nem tartotta meg Isten törvényét, gonoszul cselekedett Isten előtt, és igen benne volt a politikában, pedig előtte 31 évig egy kiváló király volt. Tényleg mindent helyreállított, megtalálták a templomban Isten törvényét, visszaállították az összejöveleteket, olyan írások vannak, hogy a bírák óta soha nem tartottak olyan páskát Izraelben, mint Jósiás király idejében. Jeremiás próféta kezdte meg ekkor a szolgálatát, ez Jósiás király uralkodásának tizenharmadik évében volt, ahogyan az írások ezt mondják.

Tehát ez a történelmi és nagyjából ez a szellemi háttér. Úgy tűnt, hogy Isten elfordul az ítélettől, még Jósiás király szolgálata miatt, de az utána következő királyok nagyon gonoszok voltak. Joákimot Nékó fáraó tette meg Jeruzsálem királyának, szövetséget kötött vele, három évig adót fizetett. De Joákim hintapolitikát folytatott, leparolázott Egyiptommal, de a babiloni királlyal, Nabukodonozorral is szövetséget kötött, aztán nem fizette az adót. Ahogy jött visszafelé Egyiptomból, mert Egyiptom is babilóniai hatás alá került, elfoglalta Jeruzsálemet, lerontotta, illetve kirabolta a jeruzsálemi templomot, és az első turnusban elvitte a főembereket, a nemeseket, és a tehetősebb embereket, ugyanis a hetvenéves babiloni fogságba három turnusban vitték el az embereket, majd a visszatelepedés is három turnusban történt. A lényeg az, hogy Joákim királysága alatt szövetséget kötött ugyan a babiloni királlyal, de nem fizette az adót, aki ezért jött, és elvitte, és helyette Joákint – n-el a végén, nem m-el –, Joákint tette meg Izrael királyának. Így vitték el az első csapatot Babilonba, az első részben, és ezek között a foglyok között volt Dániel is.

Nézzük egy kicsit tovább, hogy merre menjünk. Nabukodonozor serege teljesen lerombolta Jeruzsálemet, és kifosztotta az országot. Amiről én itt beszéltem, mindezt a Bibliában a 2Királyok könyvének és a 2Krónikák könyvének a vége felé találjátok. A 2Királyok könyve 25 fejezetből áll, a Krónikák könyve 26-ból. A vége felé megtaláljátok Júda utolsó királyait, érdemes elolvasni, nagyon érdekes dolgok vannak, és nagyon érdekes kijelentéseket találunk. A 2Krónikákra menjünk, és nézzük meg, hogy egyáltalán miért jutott ide Júda népe, ahova jutott.

2Krónikák 36,16–19.

16. De ők az Isten követeit kigúnyolták, az Ő beszédeit megvetették, és prófétáival gúnyt űztek; míglen az Úrnak haragja felgerjede az Ő népe ellen, s többé nem volt segítség.

17. És reájuk hozá a káldeusok királyát, aki fegyverrel ölé meg ifjaikat az ő szent hajlékukban, s nem kedveze sem az ifjaknak és szüzeknek, sem a vén és elaggott embereknek, mindnyájukat kezébe adá.

18. És az Isten házának mindenféle edényeit, nagyokat, kicsinyeket, és az Úr házának kincseit, s a királynak és az ő vezéreinek kincseit, mindezeket Babilóniába vitéte.

19. Az Isten házát meggyújták, Jeruzsálem kőfalait lerontották, palotáit mind elégették tüzzel, és minden drágaságait elpusztították.

Káldeusok lakták Babilóniát, káldeusoknak nevezi őket a Biblia. Isten házát felgyújtották, ez már később volt, amikor Nabukodonozor meglátogatta Babilont, és újra visszajött. Jeremiás egy korábbi próféciaiban már elmondta, hogy Isten ítéletet hirdetett. Akkor Joákim volt a király, és Jeremiás próféta egy nagyon üldözött próféta volt, Isten kijelentette általa, hogy

hetven évet szabott Júda népére büntetésül. De Joákim ezt nem akarta elfogadni, és inkább olyan prófétákra hallgatott, mint Hanániás, ezt Jeremiás könyvében olvassuk, és egyáltalán nem hallgatott Istenre, nem hallgatott Isten szavára. Mondta, hogy menjenek el, és Babilóniában rendezkedjenek be, mert mikor letelik a hetven év, akkor Isten meg fogja ítélni az őket fogva tartó népeket, így Babilont is, illetve később a Méd-Perzsa Birodalmat is, és Isten vissza fogja őket hozni arra a helyre hetven év után. Erről olvassuk majd Dániel könyvének a 9. fejezetében, amikor a Méd-Perzsa Birodalom kezdetén Dániel visszaemlékezik arra, amit Jeremiás próféta mondott.

Dániel egy igen kiváló jellem volt. Megmutatta nekünk azt, hogy a világban is meg lehet állni, a világbirodalmak közepette is meg lehet állni Isten Igéjében, és Isten megjutalmazza azokat az embereket, akik kitartanak. Dániel hetvenhárom évet szolgált, és a szolgálatának nagy részét Babilóniában töltötte el. Egy igen kiváló jellem volt. Fölmerült nagyon sok izraeli emberben, hogy van-e egyáltalán még jövője Izraelnek. A 137-es zsoltárt mindannyian ismerjük, hiszen szoktuk énekelni, hogy Babilon folyóvizéinél ott ültünk és sírtunk. Ebben le van írva Izrael népének kesergése, de Dániel biztatta Izrael népét, hogy igen, Izraelnek van jövője! Ne a pillanatnyi helyzetre tekintsenek, mert Isten megmondta, és a népek és a nemzetek sorsa egyedül Isten kezében van. Egy ilyen időszakban emelkedett fel Dániel, hogy megerősítse az elcsüggedt testvéreit. Hűséges, hívő élete által bebizonyította, hogy lehetséges Istennek élni a pogány környezetben is. Ez az üzenete a mi számunkra, és érdemes Istennek szolgálni. Istentől kapott látomásai meggyőzték a babiloni foglyokat, hogy Isten irányítja a történelmet, és ő biztosítja a jövőt.

Most megnézzük egy kicsit Dániel könyvének felosztását, hogy miről lesz szó az elkövetkezendő időben. Dániel könyve két nagy részre osztható, van a történeti rész, és van a prófétikus rész. Egy olyan felosztást fogok használni, amiben az első hat részt beletesszük a történeti részbe, függetlenül attól, hogy a második fejezetben a nemzetek sorsáról, a nemzetek életéről kapjuk a legnagyobb kijelentést, azt a bizonyos látomását, ami a nemzetek jövőjét jelképezi. Aztán a hetedik részben is látjuk Dániel egy látomását, illetve a nyolcadik részben is, és úgy megyünk egészen végig.

Az első hat részben megnézzük azt az első hat helyzetet, amivel Dánielnek szembe kellett néznie. Az első egy kezdeti hitpróba, mindjárt fogjuk olvasni. Aztán a második a pogány mágia és a mennyei bölcsesség szembetalálkozása, a pogányok időszaka, a pogányok korszaka, amiről fogunk beszélni. A Dániel látomása az elkövetkezendő birodalmakról. A harmadik konfliktus pedig a bálványimádás és az Istenhez való hűség a ragaszkodás összeütközése. A negyedik konfliktus a király gőgje és Isten szuverenitásának a konfrontációja, amikor szembehelyezkedik a király. Az ötödik fejezetben az emberi istentelenség és az isteni szuverenitás szembetalálkozása. A hatodik konfliktus pedig a féltékenységnek és Isten gondviselésének az ellentéte.

A hetedik fejezetben fogunk rátérni a prófétikusabb részekre, itt van a pogány népek és Izrael és a világalom prófétikus megjelenése. Itt fogunk beszélni azokról a jelképekről, amit egyébként maga a Biblia megmagyaráz és találkozunk majd vele a Jelenések könyvében is, például a négy vadállat, a kos, a kecskebak. A kilencedik fejezetben a hetvenhétről lesz szó, ahogy is Isten kijelentette az időkét és az időkorzakokat. A tizedik fejezetben Isten dicsőségéről beszélünk majd. A történelem folyása a néppel és a birodalom felemelkedésétől az utolsó időkkig. Nagyon sok mindent fogunk ebben a fejezetben meglátni, meglátjuk az antikrisztus előképét, de magát az antikrisztust is. Tudunk egy kicsit jobb képet kapni így az utolsó időkről. A nagy nyomorúság és a feltámadás – ez a tizenkettedik fejezet.

Tehát látjuk, hogy az egész könyv egy átfogó prófécia. Jézus a Máté 24,15-ben utal Dániel prófétára, az iszonyatos utálatosságra, aki majd be fog ülni Isten templomába, ezt a Márk 13,14-ben is látjuk, de mindennek a középpontjában a Dániel 9,27 áll, amit föl fogunk olvasni. Tehát a könyv az különös figyelmet fordít a pogányok időkorzakára. Oda is lapozhatjuk a Bibliánkat a Dániel könyvének első részére és onnan fogjuk olvasni. Még egyszer:

hetvenhárom éves időszakot ölel át maga a történet, magában foglalja Júda babiloni fogságának teljes időszakát, és átnyúlik a Méd-perzsa királyság idejére egészen Círusig, amikor Círus király engedélyt ad arra, hogy Isten népe visszatérjen Jeruzsálembe. Dániel nem a korának embereihez címzi a próféciát, és nem is annyira dorgálja meg Izrael népét. Ha megnézzük a korábbi prófétákat, Ezékielt, Jeremiást, abban az időben volt próféta még Abdiás is, akkor látjuk, hogy igen komoly dorgálást, igen komoly ítéletet hirdettek, igen komoly és dorgáló hangon szóltak Isten népéhez. Dániel könyve ebben is eltér, ő nem ad felkavaró felhívásokat a bűnbánatra, a megújulásra. Üzenete Isten felségének és szuverenitásának kijelentése, illetve az, hogy Isten az Úr a népek és a nemzetek fölött, Ő irányítja az idöket és az idökorszakokat, és Ő ennek az Ura. Olvassuk Dániel próféta könyvét:

Dániel 1,1–9.

1. Jojakim, Júda királya uralkodásának harmadik esztendejében jöve Nabukodonozor, a babiloni király Jeruzsálemre, és megszállá azt.

Amiről itt már korábban beszéltem és a térképeken is láthattuk.

2. És kezébe adá az Úr Jojakimot, a Júda királyát, és az Isten háza edényeinek egy részét; és azokat Sineár földjére vitte, az ő istenének házába, és az edényeket bevitte az ő istenének kincsházába.

Sineár Babilónia egy másik neve.

3. És mondá a király Aspenáznak, az udvarmesterek fejedelmének, hogy hozzon az Izrael fiai közül és királyi magból való s előkelő származású ifjakat,

4. Akikben semmi fogyatkozás nincsen, hanem akik ábrázatra nézve szépek, minden bölcsességre eszesek, és ismeretekkel bírnak és értenek a tudományokhoz, és akik alkalmasak legyenek arra, hogy álljanak a király palotájában; és tanítsák meg azokat a káldeusok írására és nyelvére.

Ebből a részből tudunk következtetni arra, hogy Dániel vagy királyi, vagy nemesi családból származott. Ezt 3-as versben olvassuk, hogy Izrael fiai közül a királyi magból valókat, vagy előkelő származásúakat. Dániel származása is innen van, tizennyolc-húsz éves lehetett, amikor őt elvitték Babilóniába. Dániel azon kevés emberek egyike, akiről Isten csak jót mond. Isten őt kedves férfiúnak nevezi a mi fordításunk szerint, de az eredetiben az van, hogy nagyra becsült férfiú. Nagyon kevés embernek mondott ilyet Isten, de Dánielt nagyon nagyra értékelte. Feltételezhetjük, hogy a kegyes Jósiás király és Jeremiás próféta befolyása nagyon nagy hatással volt az ő ifjúkori hitére. Tudjuk, hogy Jósiás király halála után egy igen komoly szellemi hanyatlás történt Júda életében, az egész nép életében. Jósiás uralkodásának tizenharmadik évében kezdte meg a nyilvános szolgálatát Jeremiás, ezt a Jeremiás 25,3-ban olvassuk, és az még akkor is folytatódott Jeruzsálemben, amikor Dánielt fogságba hurcolták.

Ez idő alatt három próféta volt. Az egyik próféta Dániel, akit elhurcoltak, Jeremiás, aki végül is mindvégig Jeruzsálembe maradt, és Ezékiás volt még próféta abban az időben. Tehát ők nyilván sokat írnak ezekről a korokról és ezekről az időszakokról. A két nagy ember befolyása mindvégig megmaradt. Dániel később nagyon nagy rangra emelkedett, miniszterelnöki pozícióba, ha a mai értelemben néznénk, kinevezte őt a király. Azt látjuk, hogy Dániel még több mint hatvan évvel később is Jeremiásnak a fogságban a hetven évre vonatkozó szavain töprengett. A 9,2-ben olvassuk ezt, amikor visszaemlékezett Jeremiás szavaira, hogy nem tart örökké a fogság, és biztatta a fogolytársait, hogy igenis vége lesz ennek, Isten betartja a szavát! Hiszen mire tudott támaszkodni? A próféta szavaira, arra, amit Isten megmondott. Dániel pontosan tudta, hogy amit Isten megmondott, az mind-mind be fog teljesedni.

Itt azt látjuk, hogy kiválogatták ezeket az embereket. És mi volt a célja a babiloni királynak? Hogy ezeket az embereket asszimilálja. Ezeket az embereket, ezeket a zsidó embereket, zsidó foglyokat beépítse a birodalomba és hasznos kiszolgálóivá tegye őket, beolvassza őket a pogány világba. Elég komoly nyomás nehezedett rájuk, hiszen gondolatok bele, hogy a

hazájuktól távol, egy idegen országban, pogány tanítók tanították őket, ők pedig foglyok voltak. Nyilván jöttek az első konfliktusok, az ötös verstől olvassuk, haladunk folyamatosan.

5. És rendelete nekik a király mindennapi szükségletül a királyi ételből és a borból, melyből ő iszik vala, hogy így nevelje őket három esztendeig, és azután álljanak a király előtt.

6. Valának pedig ezek között a Júda fiai közül: Dániel, Ananiás, Misáel és Azariás.

7. És az udvarmesterek fejedelme neveket ada nekik; tudniillik elnevezé Dánielt Baltazárnak, Ananiást Sidráknak, Misáelt Misáknak, Azariást Abednegónak.

Nagyon érdekes konfliktus helyzet adódik mindjárt itt az elején. Tudjuk, hogy a mózesi törvény szigorúan meghatározza, hogy mi az, amit ehettek, mi az, amit ihattak, és máris itt volt az első konfliktus helyzet. A hármas és az ötös versben látjuk, hogy ez a pogány élet és a hívő önmegtartóztatásnak az összeütközése, amikor rá akarták kényszeríteni a hívő embert a világ dolgaira. Dániel és három barátja a király iskolájában tanulja a király szolgálatát, kint van a világban. Mi is mindannyian a világban végeztünk, és akik most tanulnak, szintén a világban tanulnak. Az udvarban megkövetelték tőlük, hogy olyan étrenden éljenek, amelyet az ószövetségi törvény által megtiltott ételeket tartalmaz. Ha felszínesen nézzük, akkor ez nem olyan nagyon jelentős probléma, így gondolnák sokan. Valójában itt sokkal többről van szó. Arról, hogy ez része volt annak a totális politikának, amely ezeknek a fiataloknak az Istenben való hitét volt hivatott lerombolni. Ez volt a célja, hogy minden szinten rombolják le a hitüket, a szokásrendszerüket, a hívő életüket.

A 6. és a 7. versben, amit fölolvastam, ez még tovább fokozódik, nem csak, hogy az ételeket határozták meg, hanem új neveket is adtak nekik. Ez nyilván azzal a céllal történt, hogy kitöröljék az emlékezetükből a múltbeli életüket, és az életük Istenbe vetett alapját, hogy azonosítsák magukat Babilonnal. A régi nevük Izrael Istenéhez kötötték őket. Az ószövetségben a neveknek van jelentése, és ha megnézzük a héber nevek és a babiloni nevek jelentését, akkor láthatjátok azt, hogy milyen nyomásnak voltak kitéve ezek az emberek, és milyen erőszakos eszközökkel akarták őket beolvasztani a világba. Dániel azt jelenti, hogy Isten a bíró. Isten a bíró, ez a neve. A Baltazár pedig dél hercege. Látjátok, hogy pogány istenekről adtak neki nevet. Aztán Hanánia, vagy Anániás, mindegy nevezhetjük így is úgy is, Isten kegyelmes, Jahve kegyelmes, ez a jelentése. Milyen nevet adott neki a világ? A holdistenről nevezték el. Semmi köze nem volt Izrael istenéhez. Itt volt egy ideológiai nyomás, amikor az ő hitüket teljesen, totálisan le akarták rombolni. Aztán Misák: ki olyan, mint Sah. Sah az valamilyen csillag isten volt, több csillag összességének volt egy gyűjtő neve és istenként imádták. Szintén egy istentelen név, egy pogány isteni nevet adtak neki. Aztán Azáriá azt jelenti az Úr segít, amit adtak neki nevet a babiloni az Abednegó az pedig Nebó szolgája. Nebó hegyéről olvassunk a Mózes könyvében onnan nézett le Mózes az ígért földjére. Nebó szintén a bölcsesség istene, sőt valamilyen táblára írás istene, egy szótárból néztem ki, nagyon-nagyon érdekes. Tehát ilyen neveket adtak nekik, ezzel is nyomatékot helyezve arra, hogy minden eszközzel rá akarták kényszeríteni őket, hogy azonosuljanak velük. Láthatjuk, hogy a sátán a gonosz milyen eszközöket használt, hogy teljesen kiirtsa belőlük az igaz Isten imádatát és az Isten hitet. Nézzétek meg, hogy a hazájuk elpusztult, a templomot lerombolták, ami az ószövetségi szellemi központ volt, a szabadságukat elvették. Mégsem kerültek annak a hatása alá, és nézzétek meg, hogy miért? A 8-as vers írja:

8. De Dániel eltöklelte az ő szívében, hogy nem fertőzteti meg magát a király ételével és a borral, amelyből az iszik vala, és kérte az udvarmesterek fejedelmét, hogy ne kelljen magát megfertőztetnie.

9. És az Isten kegyelemre és irgalomra méltóvá tette Dánielt az udvarmesterek fejedelme előtt;

Dánielben nem volt kétség, hogy egyáltalán most behódoljon-e vagy sem, pontosan tudta, hogy neki a helyes dolgokat kell megtennie. Meg sem fordult a fejében, hogy másképp cselekedjen, mint ahogy az Isten törvénye mondja. Elkötelezett volt a szívében, és Isten meg-

jutalmazta őket. Dániel elmondta a felügyelőnek, hogy tegyenek próbát, mert bízott Izrael Istenében, és engedje, hogy tegyenek tíznapos próbát, mialatt ne a királyi ételekből kapjanak, hanem adjanak nekik zöldségeket, tiszta vizet. Azokon az ételeken éltek és látta a felügyelő, hogy az ábrázatuk sokkal-sokkal jobb volt, mint a pogány fiaké és bölcsességre nézve is sokkal eszesebbek. Azt mondja, hogy tízszerte eszesebbnek találtattak a pogány és a káldeus varázslóktól. Bevitték a királyhoz őket és fölmagasztaltattak a király előtt. A 16-os vers azt írja:

Dániel 1,16–21.

16. Elvette azért a felügyelő az ő ételüket és az ő italokul rendelt bort, és adott nekik zöldségféléket.

17. És adott az Isten ennek a négy gyermeknek tudományt, minden írásban való értelmet és bölcsességet; Dániel pedig értett mindenféle látomáshoz és álmokhoz is.

Látjátok azt, hogy megéri minden körülmények között Istenre hallgatni, megéri hűségessé lenni, ennek ez az üzenete a számunkra. Ez mindegy, hogy milyen kor, hogy a babiloni fogság kora, vagy az újszövetség, ez ma is üzenet a számunkra.

18. Miután pedig elmúlt az idő, amikorra meghagyta a király, hogy eléje vigyék őket, bevitte őket az udvarmesterek fejedelme Nabukodonozor elé.

19. És szólt velük a király, és mindnyájuk között sem találtaték olyan, mint Dániel, Ananiás, Misáel és Azariás, és állanak a király előtt.

20. És minden bölcs és értelmes dologban, amely felől a király tőlük tudakozódék, tízszerte okosabbaknak találta őket mindazoknál az írástudóknál és varázslóknál, akik az egész országában voltak.

Dicsőség az Úrnak! Azt mondja itt a 21-es vers:

21. És ott volt Dániel a Círus király első esztendejéig.

Végig meg tudott maradni. De nehogy azt gondoljátok, hogy ezzel véget értek Dániel megpróbáltatásai! Szó sincs erről, hiszen itt kezdődik a második konfliktus. A Dániel második fejezetéhez fogunk lapozni és ott az első részben olvassuk. Nabukodonozor is aggódott az általa létrehozott hatalmas birodalom sorsáért, és sokat foglalkoztatta őt a jövő kérdése. Ezt a 29-es versben ki is mondja, gondolkodott, hogy mi lesz. Ugyanez van, mindenki, aki gazdagságot hoz létre és ebben a világban bízik, gondolkodik és aggódik, hogy mi lesz azzal, amit ő létrehozott? Hogy meg fogja-e becsülni az utána lévő nemzedék, vagy egyáltalán mi lesz a sorsa? Ez a király, ez a babiloni király is ezen gondolkodott és egy álmot látott

Dániel 2,1–43.

1. És Nabukodonozor uralkodásának második esztendejében álmokat látta Nabukodonozor, és nyugtalan lett az ő szelleme, és álma félbeszakadt.

2. És mondá a király, hogy hívjanak írástudókat, varázslókat, bűbájosokat és káldeusokat, hogy fejtsék meg a királynak az ő álmait; és bementek azok, és álltak a király elé.

3. És monda nekik a király: Álmodtam, és nyugtalan a szellemem megtudni az álmot.

Valószínű, hogy nem emlékezett pontosan az álmra, többek szerint elfelejtette az álmot, ez annyira nem derül ki, de a 4-es versben ott a lényeg.

4. És ezt mondták a káldeusok a királynak szíriai nyelven: Király, örökké élj! Mondd meg az álmot a te szolgálóidnak, és megjelentjük az értelmét.

5. Felele a király, és monda a káldeusoknak: Az én szavam áll! Ha tehát meg nem mondjátok nekem az álmot és annak értelmét, darabokra tépettek, és a ti házaitok szemétdombokká tétetnek.

6. Ha pedig az álmot és annak értelmét megjelentitek: ajándékokat, jutalmat és nagy tisztességet vesztek tőlem; ezért az álmot és annak értelmét jelentsétek meg nekem.

Hát ez elég komoly kihívás! Túlélte az első konfliktust, végre nem kell neki a királyi étkekből enni, és most itt van a másik kihívás. Veszélyben az életük, hiszen az összes bölcsét, az összes írástudót, az összes mindenkit ki fog irtani a király, ha az álmát nem fejtik meg. Azt látjuk ebben a részben, a 2-es 7-es versben, hogy a pogány mágia kudarcot vallott. Nincs az a

jós, nincs az a varázsló, nincs az a káldeus, nincs az a boszorkány, nincs senki, aki meg tudja mondani pontosan a jövőt. Ezt csak Isten Szelleme tudja kijelenteni, és ez egy nagyon nagy tanulság nekünk. Ha az igazságot akarjuk tudni, azt egyedül Isten képes megjelenteni! Ő képes kinyilatkoztatni a jövőt, és abban megbízhatunk. Azért is tanulmányozzuk most a Dániel könyvét, mert láthatjuk, hogy amit Isten megmondott, azt be is teljesítette. Ez így volt Dániel korában és így van a mi korunkban is, bízhatunk abban, amit Isten mond. Százszázalékosan megbízhatunk Istenben.

Tehát itt van egy kihívás és látjátok, hogy semmire nem jutottak a pogány mágiájukkal, kudarcot vallottak. De itt nem ér véget a történet, menjünk tovább, a 7-es verstől olvasom.

7. Felelének másodszor, és mondának: A király mondja meg az álmodat az ő szolgálóinak: és az értelmét megjelentjük.

8. Felele a király, és monda: Bizonytal tudom én, hogy csak időt akartok nyerni, mert látjátok, hogy áll az én szavam.

9. Hogy ha az álmodat meg nem mondjátok nékem, csak egy ítélet lehet felőletek: hogy hamis és tévovázó beszédet koholtok, hogy azzal tartsatok engem, míg az idő múlik. Mondjátok meg azért nékem az álmodat, akkor tudom, hogy az értelmét is megjelenthetitek nékem.

10. Felelének a káldeusok a királynak, és ezt mondták: Nincs ember a földön, aki a király dolgát megjelenthesse: mivelhogy bármilyen nagy és hatalmas király sem kívánt még egyetlen írástudótól, varázslótól és káldeustól sem ilyen dolgot.

11. Mert a dolog, amit a király kíván, igen nehéz, és nincs más, aki azt megjelenthesse a király előtt, hanem ha az istenek, akik nem lakoznak együtt az emberekkel.

Mondták ezt a káldeus varázslók.

12. Emiatt a király megharaguvék és igen felgerjede, és meghagyá, hogy a babiloni bölcsök mind veszítettessenek el.

13. És a parancsolat kiment, hogy öljék meg a bölcsöket; és keresik vala Dánielt és az ő társait, hogy megölettessenek.

Nézd meg Dánielt, hogy nem esett kétségbe, nem hisztizett, nem mondta azt, hogy jaj Istenem, miért kerültem én ilyen helyzetbe, miért kell ezt nekem? Dániel pontosan ismerte Istenét és pontosan tudta, hogy meg tudja őt tartani.

14. Ekkor Dániel bölcsen és értelmesen felele Arióknak, a királyi testőrség fejének, aki kiment, hogy megölesse a babiloni bölcsöket.

15. Szóla és monda Arióknak, a király főemberének: Miért e kegyetlen parancsolat a királytól? Akkor Ariók elmondá a dolgot Dánielnek.

16. És bement Dániel, és kérte a királyt, hogy adjon neki időt, hogy megjelenthesse az értelmet a királynak.

17. Ekkor Dániel hazaméne, és elmondá e dolgot Ananiásnak, Misáelnek és Azariásnak, az ő társainak:

18. Hogy kérjenek az egek Istenétől irgalmasságot e titok végett, hogy el ne vesszenek Dániel és az ő társai a többi babiloni bölcsökkel együtt.

19. Akkor Dánielnek megjelenteték az a titok éjjeli látásban. Áldá akkor Dániel az egek Istenét.

Nagyon egyszerű a dolog, nem estek kétségbe. Mit tettek? Megoldásért folyamodtak Istenhez, ahhoz a személyhez mentek, aki ebben az esetben tudja a megoldást, hiszen Isten a titkok megjelentője. Itt Dániel imájából látjuk azt, hogy Dániel mennyire ismerte Istenét. Szánjunk rá időt, hogy a 20-as verstől olvassuk, ahogyan hálát adott Istennek. Dániel nem az ő saját bölcsességével, nem az ő saját szellemi ajándékaival dicsekedett, hanem hálát adott Istennek, mert tudta, hogy a bölcsessége és mindene, amije van, az egyedül egy helyről származik: Istentől, és neki adott hálát.

20. Szóla Dániel, és monda: Áldott legyen az Istennek neve örökkön örökké, mert Ővé a bölcsesség és az erő.

21. És Ő változtatja meg az idöket és az idöknek részeit; dönt királyokat és tesz királyokat; ad bölcsességet a bölcsenek és tudományt az értelmeseeknek.

Azt mondta, hogy mit nekem a király, Isten adja a királyt is és Ő dönti le a királyt is. Dániel pontosan tudta, hogy akit ő szolgál, Ő az egek Ura, és Ő az aki dönt királyokat, aki adja a hatalmat, nála van az erő. Dániel ezt tudta a szívéből. Isten ad bölcsességet a bölcsenek és tudományt az értelmeseeknek.

22. Ő jelenti meg a mély és elrejtett dolgokat, tudja mi van a sötétségben; és világosság lakozik vele!

23. Néked adok hálát, atyáimnak Istene, és dicsérlek téged, hogy bölcsességet és erőt adtál nékem, és mostan megjelentetted nékem, amit kértünk tőled; mert a király dolgát megjelentetted nekünk!

24. Bement azért Dániel Ariókhhoz, akit rendelt a király, hogy elveszítse a babiloni bölcseseket; elment azért, és mondá neki: A babiloni bölcseseket ne veszíttesd el; vigy engem a király elé és a megfejtést tudtára adom a királynak.

Itt jön az a rész, ami a nemzetek és a népek jövőjét mondja el, és a világekorszakokat.

25. Akkor Ariók sietve bevitte Dánielt a király elébe, és mondá: Találtam férfiút Júdának fogoly fiai között, aki a megfejtést megjelenti a királynak.

26. Szóla a király, és monda Dánielnek, akit Baltazárnak neveztek: Csakugyan képes vagy megjelenteni nékem az álmot, amelyet láttam, és annak értelmét?

27. Felele Dániel a király előtt, és mondá: A titkot, amelyről a király tudakozódék, a bölcsék, varázslók, írástudók, jóvendőmondók meg nem jelenthetik a királynak;

28. De van Isten az égben, aki a titkokat megjelenti; és Ő tudtára adta Nabukodonozor királynak: mi leszen az utolsó napokban. A te álmod és a te fejed látása a te ágyadban ez volt:

Itt három kijelentés is van, amire oda kell figyelni, hogy mi lesz az utolsó napokban. Tehát ez a kijelentés nem csak erre a korszakra vonatkozik, a Krisztus előtti 600-as évekre, hanem az utolsó napokra szóló prófécia is benne van.

29. Néked, oh király! Gondolataid támadtak a te ágyadban afelől, hogy mik lesznek ez után, és aki megjelenti a titkokat, megjelentette néked azt, ami lesz.

Tehát a jövőt jelentette ki, nemcsak a közeljövőt, hanem a távolabbi jövőt is. Ezért kezdjük itt a Dániel könyvével.

30. Nékem pedig ez a titok nem bölcsességből, amely bennem minden élő felett volna, jelentetett meg, hanem azért, hogy a megfejtés tudtára adassék a királynak és te megérted a te szívednek gondolatait.

Nézd meg, hogy itt Dániel megint nem magának adja a dicsőséget! Nézd meg ezt a szerénységet! Isten olyan dolgot jelentett ki, amit talán senki másnak. Egy kétezer-hatszáz évet átívelő időkorszaknak az eseményeit, és ő nem magának adja a dicsőséget, hanem Istennek ad hálát és neki adja a dicsőséget.

31. Te látád, oh király, és ímé egy nagy kép; ez a kép, mely hatalmas volt és kiváló az ő fényessége, előtted áll vala, és az ábrázata rettenetes volt.

Tehát egy képet, egy emberképet, egy rettenetes emberképet látott a király. Sajnálom, hogy nem hoztam erről is ábrát, de majd talán legközelebb pótoljuk, mert még ide vissza fogunk térni, a Dániel második, illetve a harmadik álmához, és össze fogjuk vetni a két látomást, mert egyezni fog. Ez azért lesz fontos, hogy majd a Jelenések könyvében megértsük ezeket a képeket.

32. Annak az állóképnek feje tiszta aranyból, melle és karjai ezüsből, hasa és oldalai rézből,

33. Lábszárjai vasból, lábai pedig részint vasból, részint cserépből voltak.

34. Nézed vala, amíg egy kő leszakadt kéz érintése nélkül, és letöré azt az állóképet vas- és cseréplábairól, és darabokra zúzta azokat.

35. Akkor egygé zúzódék a vas, cserép, réz, ezüst és arany, és lőnek mint a nyári szőrűn a polyva, és felkapta azokat a szél, és helyüket sem találták azoknak. Az a kő pedig, amely leüté az állóképet nagy hegyé lett, és betölté az egész földet.

36. Ez az álom, és értelmét is megmondjuk a királynak.

Vizsgáljuk meg egy kicsit az eddigi történéseket, hogy mit látunk itt! Azért, hogy Isten gyermekei ne tévesszék el ezeket a jövőről szóló próféciákat, Isten adott pontos kiindulópontot a világtörténelem folyásáról. A 36–38. versben az emberi uralmakat jelző szobor megmutatja azoknak a birodalmaknak a felemelkedését és egymásutániságát, amelyek elsődleges hatással lesznek Isten népére, a babiloni királytól az Urunk Jézus Krisztus országának a fennállásáig. Tehát ez egy egész időkorszakot átívelő látás volt. Persze ezek nem voltak világbirodalmak, amint látni fogjuk, de mindegyiknek nagyon erős hatása volt Isten népe, Izrael sorsára. A 32–39. versekben összevetve látjuk, hogy a következő királyságot a szobor melle és a karjai jelképezték. A fej volt az aranyfej. De nézzük a magyarázatát a 37-es verstől!

37. Te, oh király! Királyok királya, kinek az egek Istene birodalmat, hatalmat, erőt és dicsőséget adott;

38. És valahol emberek fiai, mezei állatok és égi madarak lakoznak, a te kezébe adta azokat, és úrrá tett téged mindezenen: Te vagy az aranyfej.

Itt egyértelműen beazonosíthatjuk a babiloni királyt, ő az aranyfej. Az elején mutattam a termékeny félholdat, amit annak neveznek. Nagyon-nagyon gazdag rész volt, nagyon gazdag volt arannyal, és maga Babilon is nagyon gazdag volt. Egy nagyon dicsőséges város volt abban a korban, nyolcemeletes tornya volt, útjai voltak, igen fejlett volt, és persze pogány isteneket imádtak, világi emberek voltak. Tehát ő az aranyfej. Ez nyilván egyben a kornak a minőségét is meghatározza. Nézzük a 39-es verset!

39. És utánad más birodalom támad, alábbvaló mint te; és egy másik, egy harmadik birodalom, rézből való, amely az egész földön uralkodik.

Itt látjuk a koroknak az egyre inkább csökkenő értékét, alábbvalóságát!

40. A negyedik birodalom pedig erős lesz, mint a vas; mert miként a vas széttör és összezúz mindent; bizony mint a vas pusztít, mind amazokat szétzúzza és elpusztítja.

41. Hogy pedig lábakat és ujjakat részint cserépből, részint vasból valónak láttál: a birodalom kétfelé oszol, de lesz benne a vasnak erejéből, amint láttad, hogy a vas elegy volt az agyagcseréppel.

42. És hogy a lába ujjai részint vas, részint cserép: az a birodalom részint erős, részint pedig törékeny lesz.

43. Hogy pedig vasat elegyülve láttál agyagcseréppel: azok emberi mag által vegyülnek össze, de egymással nem egyesülnek, minthogy a vas nem egyesül a cseréppel.

Nézzük meg egy kicsit és értelmezzük ezeket a verseket! Tehát a következő birodalmat a szobor melle és a karjai jelképezték. Ha a térképre visszaemlékeztek, akkor láthatjátok, hogy a méd és a perzsa birodalmak közül Média volt a nagyobb. A következő birodalom a Méd-perzsa birodalom lesz, tehát a két kar azt jelképezi, hogy a két országból, Médiából és Perzsiából a Méd-perzsa Birodalom lesz. A történelem feljegyzi, hogy Babilont a közel-keleti birodalmak küzdelmében a két részből álló Méd-perzsa királyság váltotta fel több, mint kétszáz évig. Később látjuk, hogy Dánielnek arról beszél Isten, hogy majd később nagyobb lesz a tudás. Nagyon sokat gondolkodtam ezen, hogy mivel fogunk mi többet tudni, és rájöttem, hogy persze, akkor ők még nem látták előre a korokat, nem látták a történelmet, de visszafelé mi könnyen be tudjuk azonosítani azokat a dolgokat, amik már megtörténtek. Talán akkor ő még nem látta Rómát, meg nem ismerték ezeket a birodalmakat, számukra ez még ismeretlen volt, hiszen ő a babiloni birodalomban élt. Ezt ő tényleg csak lejegyezte, és Isten ezt kijelentette neki.

Aztán ezután következett a harmadik királyság, amiről a 39. versben olvasunk, amelyet a szobor hasa és oldalai jelenítik meg. A világtörténet szintén följegyezi, hogy mint a Méd-perzsa Birodalom lehanyatlott, a hatalmas új görög királysággá vált a jelentősen ismert vezetője, Nagy Sándor uralkodása alatt. A görög vagy a hellén befolyást Nagy Sándor hódításai a birodalom hatalmas területeire terjesztették ki, Görögországtól Perzsiáig az egész Közel-Keleten, beleértve Egyiptomot is, mindez körülbelül háromszáz évig tartott. Van egy képünk is, menjünk egy kicsit vissza a térképre, van egy harmadik képünk is, ez már a Méd-perzsa Birodalmat mutatja be. Ez mind a Méd-perzsa Birodalom Egyiptomig. Látjátok, hogy átrajzolódott pár tíz év alatt az egész térkép? Fölül van a mai Törökország. Mindezeket elfoglalták. Média kisebb volt, mint Perzsia, de aztán végül is Perzsia lett az erőteljesebb és dinamikusabb. Ez volt a Méd-perzsa Birodalom, Jeruzsálem és mind az egész részt elfoglalták. Egy hatalmas birodalom, és nézzétek meg ebben ezt a kicsi Júdát, ezt a kicsi Jeruzsálemet! Ez Isten nagyságát és Isten hatalmasságát mutatja. A hellén civilizációval még nyilván nem ért véget, majd fogjuk látni a 11-es versben. Ezt ebben a szoborban nem látjuk, de miután véget ért a görög Nagy Sándor birodalma, utána négy államra oszlott, pontosabban négy királyságra. Itt majd fogunk beszélni a Szeleukida és Ptolemaiosz Birodalmakról, nagyon sok mindent fogunk ott meglátni az utolsó időkre nézve.

Lehet, hogy ez itt egy kicsit túl részletes vagy lehet, hogy egy kicsit történelmi órának tűnik, de szeretném, ha ezt tényleg alaposabban végignéznénk, és nem csak felületesen átrohannánk ezeken a korokon meg az időkön. Sok mindent meg fogunk így érteni a Jelenések könyvéből, és nem fogunk eltévelyedni az idöket illetően, mert a Biblia világosan jelent ki dolgokat. Nem tartom helyesnek azt, amikor arról beszélünk, hogy melyik prédikátor mit mondott az utolsó idökröl, mert nem ebböl indulunk ki, hanem amit Isten kimondott az Igéjében, mert az fog beteljesedni. Tudom, hogy ez nagyon idögényes téma, és néha talán egy kicsit száraz is, de én nagy izgalommal olvasom és nézem a térképet, és ezeket az idöket, mert mindazt látom, hogy Isten irányítja a dolgokat, és látjuk azt is, hogy a pogányok ideje letelik. Mindegy, milyen hatalmas birodalom, mindegy, milyen hatalmas király, mit például Nagy Sándor, aki nagyon korán, harminchárom éves korában meghalt. Az apja Fülöp volt, aki egyesítette Macedóniát és Görögországot, ő sem sokáig élvezte a királyságát, két év után meggyilkolták, meghalt. Itt az utódállamok vették át majd, aminek nagyon-nagy jelentősége lesz az újkori történelemben is, a Római Birodalom utódállamainak, majd erröl is fog szólni a történelem. Tehát a hellén civilizáció hanyatlásával egy új hatalmas, sokkal nagyobb birodalom emelkedett, ez a negyedik rész.

A szobor vaslábai szimbolizálják a Római Birodalmat, amely elfoglalta az előző királyságok területeit, és további tartományokat csatolt hozzá. Két részre oszlott, lett egy keleti és egy nyugati része. A nyugati részének Róma volt a központja, a fővárosa, és idöszámításunk után, tehát Krisztus után 476-ban elesett, és volt egy másik része, az pedig a Keletrómai (Bizánci) birodalom. Konstantinápoly volt a központja, 1453-ig fennállt. Látjátok, hogy ezeket az idöket, ezeket az idökorszakokat Isten előre kijelentette. Tehát miközben a birodalom összeomlott, az azt alkotó számos nép független nemzetállamokat hozott létre. Rómának mind a mai napig megvannak az utódállamai. Isten behatárolta a korokat, nem lesz több kor. Ez a legutolsó kor, az idök legutolsó kora az a római kor, és a tíz vasláb és a tíz cserép. A 41–43. versben nézzük majd meg.

Aztán egy másik felemelkedő birodalomról beszél, ezt a szobor részben vasból, részben törékeny anyagból készült lábai szimbolizálják. A próféta azt mondja, hogy az eljövendő birodalom részben erős, részben pedig törékeny lesz. Ez lesz az emberiség utolsó kísérlete a föld feletti uralkodásra. Ez a tíz birodalom. Az embereknek ezt a végső uralmát olyan népek valósítják meg, amelyek nem egyformán elkötelezettek abban a törekvésben, hogy egységes világállamot hozzanak létre.

Majd látni fogjuk, hogy az antikrisztus a globalizáció felé törekszik, és ez egy időre fog is sikerülni neki, de most nem szaladunk ennyire előre. Lépünk vissza egy kicsit a cserép meg a vas ujjakhoz. Sokan azt mondják, hogy ez csak a Római Birodalom utódállamaiból fog összeállni. Ez részben igaz, de a megítélésem szerint és az Ige szerint, nemcsak a volt Római Birodalomból fog összeállni, hiszen azt mondja az Ige, hogy lesz olyan része, amely vas, és lesz, amely cserép, és a vas nem egyezik a cseréppel. Tehát lesznek ezek olyan népek, olyan kultúrák, amelyek más kultúrák is lehetnek, mint a Római Birodalom. Ha nézzük a kereszténységet, akkor lehetnek ebben más népekből és nemzetekből való országok is. De ideig-óráig tudnak csak megegyezni egymással. Most jön a lényeg, és ez már a legeslegutolsó korra, az utolsó korszakra, olyan korszakra fog esni, ami ezután fog következni, ez a 44-es vers. Ezen királyok idejében lép közbe Isten az emberiség történelmében, hogy létrehozza a soha véget nem érő királyságot.

Dániel 2,44. 48–49.

44. És azoknak a királyoknak idejében támaszt az eget Istene birodalmat, mely soha örökké meg nem romol, és ez a birodalom más népre nem száll át, hanem szétzúzza és elrontja mindazokat a birodalmakat, maga pedig megáll örökké.

Figyeld meg, hogy semmilyen természetes ok nem magyarázza a kő lezuhanását, anélkül zuhant le, hogy valaki hozzányúlt volna! Az aranykort nem az emberek és nem a világbirodalmak fogják létrehozni. Az emberek várják a kormányoktól, várják a királyoktól, várják a globalizációtól, várják az Uniótól, vagy bármitől várják a jobb létüket, de az emberek jobb létét és azt az aranykort, amire vágnak, azt nem az emberek fogják elhozni. Hanem itt van megfogalmazva a lényeg, hogy a kéz érintése nélkül le fog zuhanni az a kő: Isten belép a történelembe, hogy létrehozza a soha véget nem érő királyságát. Az emberi birodalmak elmúlásával semmi nem marad meg, a kő viszont tovább gördül mindaddig, amíg betölti az egész földet. Erről szól a prófécia, erről szól Dániel látomása. Az ember munkája ideig-óráig való, csak az isteni dolgok örökkévalók, és Isten országa fog megmaradni.

Ennek a fejezetnek az összegzésképpen egy távoli képbe szeretnénk behelyezni az álmot. A babiloni király Júda feletti győzelmével kezdődően, amely a zsidók fogságba vitelét eredményezte, kezdetét vette az a korszak, amit a Lukács 21,24-ben a pogányok idejének nevezünk. Tehát ez a korszak le fog zárulni, és tulajdonképpen ez a második rész, ez a második konfliktus azzal ér véget, hogy a király hálás köszönetet mond a csodás szolgálataért. Nézd meg, Dániel megállt és megbízott Istenben, és az ő barátai és az ő társai is, ez Dániel előléptetését jelentette. Pontosabban bizonyosságot tett a királynak, hogy egyetlen igaz Isten létezik! Igazából Nabukodonozor nagyon-nagyon sok ilyen képet kapott arról, hogy egy igaz Isten létezik, és nincsen más, aki meg tudná jelenteni a titkokat, az ő csinálmányaik, az ő hamis isteneik sehova nem vezetik őket. A király kifejezte az őszinte érzéseit, hogy Dániel Istene az igazi Isten, a királyok Ura, ugye a 47-es versben olvassuk ezt. A 48-as versben a következőt olvassuk, ez a második rész:

48. Akkor a király fölmagasztalá Dánielt, és sok nagy ajándékot ada néki, és hatalmat adott néki Babilonnak egész tartománya felett, és a babiloni összes bölcseknek előjárójává tette őt.

Tehát miniszterelnökké tette. Ezt teszi, amikor Istenben bízunk, amikor az ember nem saját magát akarja fölmagasztalni, nem saját magát akarja előléptetni, hanem Istenben bíz, és megáll azon a helyen, ahova Isten tette, és egyszerűen elhatározza, hogy nem lép sehova, azt teszi, amit Isten mond. Ezt az elhatározását véghezviszi, történjen, aminek történnie kell. Majd a későbbiekben látjuk, hogy Dániel élete többször veszélybe került, de minden alkalommal Isten megmentette. Tényleg olyan erőt és olyan hitet kaphatunk Dániel cselekedeteiből! Hálát adok Istennek ezért a könyvért, hogy ez megíratott. Gondoljatok bele, hogy ez az ember meg tudott állni úgy, hogy nem volt benne Isten Szelleme! Mennyire fontos, mennyire számít az, hogy az emberek milyen nevelést kaptak! Dániel Jósias korában

élt, Jósias korában megismerte Istent, megismerte Isten törvényét, hogy abban a korban volt egy olyan próféta, mint Jeremiás, és ő teljesen elkötelezett volt Isten irányába és látjuk azt, hogy ez okozta az előrelépését. Mi az, amit tett Dániel? Azonnal közbenjárt a barátaiért, hogy a barátait is léptessék elő:

49. És Dániel kérte a királyt, hogy Sidrákot, Misákot és Abednégót rendelje a babiloni tartomány gondviselésére; Dániel pedig a király udvarában vala.

Később ebből konfliktus lett, mert az összes bölcsek előjárójává tette a király, és ezért féltékenyek lettek rá, és ez újabb konfliktusokhoz fog vezetni az elkövetkezendő időben. Ha ezt az egész történelmi korszakot összefoglaljuk, akkor egy nagyon izgalmas történetet látunk, hogy egyáltalán miért kerültek ilyen helyzetbe, miért került ilyen helyzetbe Isten népe? Azért, mert nem hallgatott Isten Igéjére, nem hallgattak a prófétákra, nem azt tették, amit Isten mondott nekik, hanem mentek a saját fejük után, mentek a saját dolgaik után, különféle idegen isteneket imádtak. Látjuk azt, hogy voltak olyan királyok, akik hűségesekek voltak, például Jósias király, még a temetőből a hamis próféták csontjait is kiszedette és elégettette. Kiirtott mindent gyökerestől. Az összes bálványimádást az asérákat lerontotta. Valaki kérdezte egyszer, hogy mik azok az asérák, utánanézttem ennek is. Az Aséra szintén egy bálványisten faragvány volt, egy másik kitalált isten, Baál feleségének tartották. Amikor a Biblia arról mesél, hogy asérák, akkor ezt gyűjtőnévként használja, olyan áldozó hely, ahol ezeknek az istenteleneknek, a pogány isteneknek áldoztak, és ezeknek a környezetét nevezik aseráknak. Erről a bőséget vagy termékenységet adó istennőről nevezték. Ezek az istenek mind emberi kitalálmányok. Ezekben nincs élet, nincs lehelet, egyszerűen az emberek fejében léteznek. Egy igaz Isten van, és ez a történelem során milliószor bebizonyosodott.

Majd látni fogjuk a Dániel 11. fejezetében, ahogy ezek a próféciaik beteljesedtek. Ott főként IV. Antiokhosz Epiphanész, a Szeleukida vezére és a csapata rettenetes dolgokat műveltek, óriási hatalomra tettek szert és majd látjuk, hogy ott igazi antikrisztusi előképeket találunk, akikről beszél Isten az utolsó időkben. Tehát egyelőre itt maradunk, és majd a 3. és 4. résztől folytatjuk, és hiszem, hogy majd jövő héten eljutunk egészen a 6. rész végéig, és azt követően megnézzük a próféciaikat, és megyünk tovább, egészen a Jelenések könyvéig. Én hiszem, hogy áldást fogtok venni ebből, kértem Istent, hogy ne legyek túl száraz, de itt annyi történelmi adat van, meg annyi király, annyi hely, meg annyi helyzet, hogy talán első hallásra egy kicsit zavaros az egész, mert elsőre nekem is az volt, de majd imádkozunk és letisztulnak a képek. A lényeg az, hogy ne csak a történelmi részét lássuk, hanem lássuk a prófétikus részét is, vegyük el ebből azt, amit nekünk el kell venni. Erősítsen ez meg bennünket abban, hogy nekünk egy jobb jövőnk van, ezt a jobb jövőt nem a világállamok, nem a világkorszakok fogják nekünk megadni, hanem amikor legördült az a kő, amelyik kéz érintése nélkül összetöri és összezúzza a világbirodalmakat, megláthatjuk. Ámen. Köszönjük az Úr kegyelmét!

*A függőleges vonallal jelzett igeversek más fordításból származnak.

A felhasznált bibliai versek a King James kiadás számozását követik.